

Årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Bråviksskolan

Den årliga planen gäller från 2023-08-16 till och med 2024-06-13.

Ansvarig chef: Caroline Rudqvist Gustafsson

Innehållsförteckning

Del 1	3
Vision och grundsyn	3
Beskrivning av verksamheten	3
Medverkande i framtagandet av planen	3
Planens giltighetstid	4
Förankring av planen	4
Definitioner av centrala begrepp	4
Del 2	5
Åtgärdande arbete	5
Ansvarsfördelning inom enheten	6
Främjande arbete	6
Förebyggande arbete	7
Regelbunden uppföljning och dokumentation av trygghetsarbetet	7
Del 3	7
Uppföljning och utvärdering av förra årets aktiva arbete	7
Kartläggning och analys av nuläge	7
Årets planerade insatser	8
Delaktighet och inflytande	8
Främjande arbete	9
Förebyggande arbete	9
Åtgärdande arbete och ärendegång	10
Rutiner vid nätcränkningar	10
Del 4	11
Information till elever och vårdnadshavare	11
Bråviksskolans trygghets- och elevhälsoteam	12
Norrköpings kommuns barnrättsombud	12
Vad kan man göra hemma?	12

Del 1

Vision och grundsyn

Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bemötas med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande och ha aktiva åtgärder mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Skollagen 6 kap Åtgärder mot kränkande behandling och diskrimineringslagen 2 kap 5§ utgör grunden i arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. I både skollagen och diskrimineringslagen ligger tyngdpunkten på huvudmannens ansvar att genomföra aktiva åtgärder för att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserier ska upphöra.

I Norrköping ska varje enhet ha en årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Som en del av det främjande och förebyggande arbetet ska det finnas med hur enheten, i samverkan med barn/elever och personal undersöker risker, analyserar orsaker, genomför åtgärder och följer upp samt utvärderar arbetet.

I planen ska det även finnas med hur enheten arbetar med att följa upp inkomna anmälningar till rektor på individnivå, för att kunna upptäcka elever som regelbundet blir utsatta eller utsätter andra. Detta för att kunna vidta de åtgärder och insatser som eleven behöver. Det kan röra sig om samtal, disciplinära åtgärder, pedagogiska och sociala kartläggningar, anmälan till rektor om att en elev är i behov av särskilt stöd samt insatser på individ-, grupp- och enhetsnivå.

Arbetet ska dokumenteras löpande.

Innehållet i planen följer Norrköpings kommuns rutin kring Åtgärder mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier [UN 2022/](#)

Beskrivning av verksamheten

Bråviksskolan är en F-6 skola med 380 elever. Skolan består av två parallellklasser i årskurs F-3 och 6, samt tre parallellklasser i årskurs 4-5. Årskurs 1-6 bedrivs i skolans huvudbyggnad och förskoleklass samt fritidshem bedrivs i intilliggande paviljong. Då det i fortsättningen står skola, innefattas även fritidshemmets verksamhet, eftersom vår grundtanke är ”hela barnet - hela dagen”.

Medverkande i framtagandet av planen

Rektor Caroline Rudqvist Gustafsson
Skolkurator Elina Björk

Planens giltighetstid

Planen är giltig från och med 2023-08-16 till och med 2024-06-13

Förankring av planen

Centrala delar av planen så som sammanställning av föregående läsårs trygghetsarbete, tematiskt värdegrundsarbete och prioriterade arbetsområden för läsåret 23/24, samt verksamhetens rutiner för kränkande behandling och närvaroarbete presenteras för personalen under verksamhetens uppstarts dagar i augusti 2023.

En sammanställd version av planens centrala delar i form av en trygghetsposter presenteras för eleverna vid skolstart. Trygghetspostern presenteras vid höstterminens första klassråd för att ge eleverna en möjlighet att samla in synpunkter på planen inför elevrådet. Planen lyfts även för vårdnadshavare vid föräldramöte under höstterminen. Planen återfinns i sin helhet på Bråviksskolans hemsida.

Definitioner av centrala begrepp

Det finns många ord och begrepp för att beskriva kränkningar som sker bland elever. De tre juridiska termerna som används i skollagen och diskrimineringslagen för att reglera skolans arbete mot barns och elevers utsatthet för kränkningar i skolan är *trakasserier*, *sexuella trakasserier* och *kränkande behandling*.

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen 1 kap. 4 § som ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- kön,
- könsöverskridande identitet eller uttryck,
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning,
- funktionsnedsättning,
- sexuell läggning eller
- ålder.

Sexuella trakasserier är enligt diskrimineringslagen ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling enligt skollagen 6 kap. 3 § är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att det rör sig som diskriminering enligt diskrimineringslagen.

I samtliga fall handlar det om ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt.

Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat.

I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Det är viktigt att komma ihåg att det kan vara svårt för ett barn eller en elev att förmedla sin känsla av att ha blivit kränkt. Särskilt yngre barn kan ha svårt att sätta ord på sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna. Barnet eller eleven kan därför behöva ta hjälp av personalen i verksamheten.

Trakasserier och sexuella trakasserier är två former av diskriminering som definieras i diskrimineringslagen och som skollagen hänvisar till.

Mobbning finns inte med som begrepp i den svenska lagstiftningen men innebörden är ändå inkluderad i skollagen och diskrimineringslagen. Det eftersom mobbning handlar om att en elev utsätts för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling vid upprepade tillfällen och där den som utsätts är i ett maktunderläge i relation till den eller dem som utsätter eleven.

Våld mot barn och unga inbegriper ”alla former av fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försummelse, misshandel eller utnyttjande , däribland sexuella övergrepp, oavsett ålder på förövare”.

Skolvåld används ibland för att begränsa våldsbegreppet till våld som sker på skolan, vilket omfattar våld mellan elever men även våld mellan skolpersonal och elever. Skolvåld kan definieras som samtliga handlingar eller situationer som leder till ett skolklimat där elever och lärare känner sig rädda och otrygga, Det innefattar allt från lindriga till allvarliga former av fysiskt våld, verbala och relationella former av våld eller kränkningar (till exempel att bli kallad elaka saker, ryktesspridning och utfrysning), sexuella anspelningar och trakasserier samt hot om våld. Skolvåld inrymmer en rad våldshandlingar, från mer subtila, enskilda handlingar och händelser till grövre, mer systematiska handlingar och händelser som återkommer över tid.

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för skolpersonalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som när det gäller upplevd kränkande behandling.

Del 2

Åtgärdande arbete

Åtgärdande insatser sker på individ och gruppnivå och kan beröra såväl fysiskt, psykiskt, socialt som kunskapsrelaterade aspekter. Det åtgärdande trygghetsarbetet utgörs framför allt av att anmäla, utreda och följa upp kränkande behandling samt att kartlägga och utreda frånvaro. Det åtgärdande trygghetsarbetet inbegriper även konflikthantering och stödjande/coachande samtal. I de fall där kränkning inträffat efterföljs Bråviksskolans rutin

för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling. Omedelbara konflikthanterande åtgärder sker utifrån modellen minimedling som är en del av materialet *Bråka smartare*. Detta innebär att den vuxna coachar eleverna till att lyssna på varandra och fokusera mer på känslor än själva händelsen. Vårt arbete syftar till att ge eleverna verktyg för att kunna lösa konflikter själva eller med vuxens stöd.

Ansvarsfördelning inom enheten

Trygghetsarbetet är en del av skolans samlade elevhälsoarbete och utgår från ett salutogent förhållningssätt. Det vill säga att arbetet sätter fokus på att stärka och öka friskfaktorerna på organisation-, grupp- och individnivå. Ett välfungerande trygghetsarbete förutsätter att all personal på skolan tar ett gemensamt ansvar för att skapa tillitsfulla relationer till elever och vårdnadshavare. Det förutsätter även att all personal reagerar och agerar utifrån en gemensam värdegrund och förhållningssätt. Det yttersta ansvaret för trygghetsarbetet tillfaller skolans rektor. Rektor ska alltid delges information då personal, elev eller elevens vårdnadshavare upplever att en kränkning har skett. Samtliga anmälningar om kränkande behandling administreras och bedöms av rektor och kurator.

På skolan finns ett trygghetsteam vars uppdrag främst är att arbeta främjande och förebyggande på organisations- och gruppnivå. Detta sker bland annat genom att samordna verksamhetens tematiska värdegrundsarbete, men även genom att;

- bidra i upprättande av plan mot diskriminering och kränkande behandling, revidera lekregler vid rast, analysera resultat av trygghetsenkät.
- kartlägga och analysera mönster i kränkingsanmälningar för att hitta åtgärder på grupp, organisation- och individnivå.
- kartlägga och samordna fortbildningsinsatser för personal.
- efter beslut/bedömning av rektor ansvara för vidare utredning och insatser vid kränkningar.

Främjande arbete

Det främjande arbetet innebär att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och personal. Detta sker exempelvis genom;

- Värdegrundsarbete
- Tillitsfulla relationer
- Arbetsklimat
- Samarbete
- Normmedvetenhet
- Elevers delaktighet och inflytande

- Organisatorisk samsyn

Flera områden inom det främjande arbetet återfinns inom skolans tematiska trygghetsarbete.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete syftar till att upptäcka och minimera risker för att diskriminering, kränkande behandling och ohälsa ska uppstå i vår verksamhet. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete;

- Trygghetsenkäter, utgör underlag inför upprättande av mål för verksamhetens arbete
- Kartläggning och analys av ärenden om kränkande behandling
- Systematiskt närvaroarbete
- Tematiskt trygghetsarbete
- Strukturerat arbete kring övergångar mellan verksamheter och stadier

Regelbunden uppföljning och dokumentation av trygghetsarbetet

Ärendehantering så som aktiva insatser i ärenden om kränkande behandling dokumenteras löpande i Prorenata. Inkomna ärenden om kränkande behandling sammanställs för kartläggning och analys tre gånger per läsår (januari, maj, september). Det tematiska trygghetsarbetet utvärderas av trygghetsteamet efter varje termin. Skolans förebyggande trygghetsarbete utgör en del av det systematiska kvalitetsarbetet som utvärderas tre gånger per läsår (augusti, december, mars).

Del 3

Uppföljning och utvärdering av förra årets aktiva arbete

Vi har under senaste terminen fokuserat extra på närvaroarbetet samt arbetet med kränkande behandling. Detta har inneburit en revidering av verksamhetens rutiner för frånvarohantering samt anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling. Rutinerna är utformade för att öka möjligheten att snabbt identifiera och bistå med insatser vid problematisk skolfrånvaro, samt för att främja personalens löpande trygghetsarbete i samband med kränkningssärenden. Närvaroarbetet har lett till att elevers frånvaro uppmärksammas i ett tidigare skede samt en tydligare ansvarsfördelning i frånvaroärenden. Rutinen för ärenden om kränkande behandling har utformats för att säkerställa att uppföljning och återkoppling sker mellan personal, kurator och rektor. I sammanställning och analys av inkomna ärenden om kränkande behandling ser vi att antalet anmälningar är ojämnt fördelade mellan årskurser och

klasser. Vi ser att detta sammanfaller med olika utmaningar och behov inom olika elevgrupper men att det även kan vara ett resultat av varierande anmälningsbenägenhet inom personalgruppen.

Kartläggning och analys av nuläge

Vår kartläggning har främst utgått från elevernas trygghetsenkäter samt analys av inkomna anmälningar om kränkande behandling, men även skolans löpande trygghetsarbete och systematiska kvalitetsarbete.

Kartläggningen visar att majoriteten av eleverna trivs på Bråviksskolan och i sina klasser. Dock uppger eleverna att kränkningar förekommer på skolan samt att de inte heller alltid känner sig hörda i olika sammanhang av skolans personal. Även personal uppger att det finns behov att stärka elevinflytandet genom att skapa en tydligare struktur för klass- och elevråd. I analysen av inkomna anmälningar om kränkande behandling framkommer det att många av inträffade incidenter under vårterminen 2023 skett under rast eller i samband med övergångar mellan lektion och rast, och att konflikter då ofta uppstår i kapprum och på skolgården. Årskurs 4-6 är högst representerade bland antalet inkomna anmälningar om kränkande behandling.

Under vårterminen 2023 har Bråviksskolan haft extra fokus på närvaroarbetet. Under tiden för pandemin har det varit svårt att arbeta utifrån statistik om frånvaro eftersom den till stor del var missvisande på grund av restriktionerna och det har funnits ett behov att återupprätta närvaroarbetet för att kunna identifiera problematisk skolfrånvaro och bistå med snabba insatser. Närvaroarbetet är starkt kopplat till trygghetsarbetet då det berör elevernas upplevelse av hälsa, trivsel, trygghet, arbetsro samt känsla av delaktighet och samhörighet i skolan. Den gångna tiden med pandemin har även satt sina spår i verksamhetens främjande arbete då det inneburit att klassöverskridande och skolgemensamma aktiviteter uteblivit, vilket vi nu ser en negativ effekt av i form av minskad upplevelse av sammanhållning på skolan.

I kartläggning över nuläge vill vi även lyfta hälsa som ett viktigt område.

Folkhälsomyndighetens nationella undersökningar visar på högre grad av ohälsa bland barn och ungdomar. Upplevelsen av ohälsa som framkommer lokalt i vår verksamhet berör ofta områden som stress, relationer och sociala medier.

Årets planerade insatser

Inför läsåret 23/24 har trygghetsteamet reviderat det tematiska trygghetsarbetet. Det tematiska trygghetsarbetet är upprättat som ett årshjul där varje månad bygger kring ett specifikt tema som hela skolan ska arbeta med. Nytt för kommande läsår är att det tematiska trygghetsarbetet är strukturerat kring de sju diskrimineringsgrunderna samt prioriterade arbetsområden för verksamheten. Prioriterade arbetsområden är upprättade utifrån resultat av trygghetsenkät samt kartläggning och analys av det aktiva trygghetsarbetet under föregående läsår. Vårt påbörjade arbete med att implementera verksamhetens rutiner för närvaroarbete samt kränkningssärenden kommer att fortgå under läsåret 23/24.

Delaktighet och inflytande

Elevers möjlighet till delaktighet och inflytande är en viktig faktor för upplevelsen av trygghet och samhörighet i skolan. Inför läsåret 23/24 förändrar vi strukturen för klass- och elevråd för att stärka elevinflytandet på skolan.

- Skolgemensam dagordning för klassråd. Klassens synpunkter lyfts sedan i elevrådet av klassens elevrådsrepresentanter (2 representanter/klass).
- Mentor ansvarar för att klassråd genomförs i nära anslutning till elevråd.
- Elevråd genomförs 3 gånger per termin.
Kurator ansvarar för att informera mentorer om kommande datum för elevråd.
- Varje elevråd genomförs i tre grupper bestående av årskurs 1-2, 3-4 och 5-6.
Tidigare har elevrådet genomförts i två grupper bestående av låg- respektive mellanstadiet. Dessa grupper har då blivit stora och det har för en del elever upplevts som ett svårt sammanhang att prata i.
- Vuxennärvaron i elevråden utgörs av medlemmar ur trygghetsteamet. Kurator närvarar alltid vid elevrådet.

Främjande arbete

Enhetens främjande arbete samt ansvariga för genomförandet av insatser:

Specifika främjande insatser ingår i det tematiska trygghetsarbetet som utgår från diskrimineringsgrunderna samt prioriterade arbetsområden.

För läsåret 23/24 utgörs de prioriterade arbetsområdena av;

- Relationsskapande**
Ett uppvisat behov av att bygga tillitsfulla relationer och stärka vi-känslan.
- Fysisk, psykisk och social hälsa**
Detta arbetsområde framkommer såväl lokalt i vår verksamhet som i folkhälsomyndighetens nationella undersökningar som visar på allt högre grad av ohälsa bland barn och unga.
- Sociala medier**
Ett prioriterat område som är starkt kopplat till trygghet och hälsa.

Trygghetsteamet ansvarar för att samordna och informera skolans personal om det tematiska trygghetsarbetet. Trygghetsteamet ansvarar även för att bistå med en materialbank där personal kan hämta övningar och uppgifter anpassade för varje tema.

All undervisande personal ansvarar för att det tematiska trygghetsarbetet genomförs under respektive temaperiod.

Förebyggande arbete

Enhetens förebyggande arbete samt ansvariga för genomförandet av insatser:

- Struktur och samordning av tematiskt trygghetsarbete
Ansvarig: Trygghetsteamet
- Systematiskt närvaroarbete
Övergripande ansvar: Närvaroombud

Fortlöpande närvaroarbeta enligt rutin: Mentorerna i samarbete med elevhälsans professioner

- Kartläggning och analys av ärenden om kränkande behandling
Ansvarig: Kurator
- Strukturerat arbete i övergångar mellan stadier och verksamheter
Ansvarig: Speciallärare och rektor
- Trygghetsenkäter
Ansvarig: Trygghetsteamet och rektor

Åtgärdande arbete och ärendegång

Enhetens rutiner och ansvariga vid åtgärdandet arbete

1. Anmälan om kränkande behandling genomförs via kommunens intranät
Ansvarig: Den personal som bevittnat eller på annat sätt mottagit information om att kränkande behandling inträffat.
 - o Vi kränkande behandling ska alltid berörda vårdnadshavare kontaktas.
Anmälaren ska även informera berörda mentorerna om händelsen.
2. Åtgärdande insatser sker löpande när kränkande behandling uppmärksammas. Insatser utformas utifrån situationens behov, exempelvis genom; samtal med berörda elever (utredande, coachande, minimedling), samtal tillsammans med vårdnadshavare, dialog i arbetslag för samarbete kring insatser, omfördelning av vuxennärvaro (tex utsatta platser, tidpunkter).
3. Anmälan mottas och dokumenteras i Prorenata.
Ansvarig: Kurator
4. Anmälan bedöms för beslut om vidare åtgärder. Beslut återkopplas till anmälaren.
Ansvarig bedömning: Rektor och kurator
Ansvarig återkoppling till anmälare: Kurator
5. Genomförda åtgärder återkopplas till kurator
Ansvarig: Anmälaren
6. Steg 4-5 upprepas tills ärendet anses som möjligt att avsluta.

Vid behov, som exempelvis vid upprepade kränkningar, kan ärendet delegeras till trygghetsteamet. I dessa fall övertar trygghetsteamet ansvaret för vidare åtgärder och dokumentation i ärendet. Trygghetsteamet åtgärdande arbete sker alltid i samarbete med mentor och annan berörd personal.

Genomgång av rutinen för anmälan om kränkande behandling sker tillsammans med all personal under verksamhetens uppstarts dagar i augusti 2023. Ansvarig: Kurator
Genomgång av rutinen sker löpande med nyanställd personal. Ansvarig: Rektor och kurator

Rutiner vid nätkränkningar

Händelser av nätkränkningar hanteras enligt verksamhetens rutin för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling.

Del 4

Information till elever och vårdnadshavare

BRÅVIKSSKOLANS TRYGGHETSARBETE

PÅ BRÅVIKSSKOLAN HAR: • ALLA MÄNNISKOR LIKA VÄRDE • VUXNA OCH BARN RESPEKT FÖR VARANDRA • ALLA MÖJLIGHET ATT VÄXA OCH UTVECKLAS	TRYGGHET På vår skola arbetar alla för att du som elev ska känna dig trygg varje dag Vi arbetar förebyggande, främjande och åtgärdande mot all sorts kränkande behandling
KRÄNKANDE BEHANDLING KAN VARA: • Fysisk • Verbal • Särbehandling • Mobbning • Text • Bild	VI HAR NOLLTOLERANS MOT ALL KRÄNKANDE BEHANDLING OCH AGERAR DIREKT
VI ARBETAR AKTIVT: • Tematiskt värdegrundsarbete utifrån diskrimineringsgrunderna • Minimedling • Enkätundersökningar • Trygghetsteamet	ALLA ÄR DELAKTIGA • Klassråd • Elevråd • Utvecklingssamtal • Föräldramöte • Samråd

Bråviksskolans trygghetsteam

Bråviksskolans trygghets- och elevhälsoteam

Trygghetsteam

Caroline Rudqvist Gustafsson, Rektor
 Elina Björk, Skolkurator
 Moa Selevik, Mentor år4
 Oscar Petersson, Mentor år4
 Pernilla Månsson, Musiklärare
 Sebastian Lundberg, Lärare fritidshem
 Malin Andersson, Slöjdlärare

Elevhälsoteam

Rektor: Caroline Rudqvist Gustafsson
 Skolkurator: Elina Björk
 Skolsköterska: Lena Öquist
 Speciallärare åk F-3: Lise-Lotte Lind
 Speciallärare åk 4-6: Bodil Espander Svensson
 Närvarombud: Elina Björk

Norrköpings kommuns barnrättsombud

Norrköpings kommun har ett barnrättsombud vars uppdrag är att bevaka barnperspektivet och barnrättsperspektivet inom utbildningskontorets verksamheter 0-20 år och i kommunen. Barnrättsombudet har bland annat som uppdrag att fungera som konsultativt stöd till rektorer, personal, barn och vårdnadshavare i frågor som rör barns rättigheter samt arbeta med kunskapshöjande insatser.

Om du som vårdnadshavare önskar komma i kontakt med barnrättsombudet Hanna Martinsson maila Hanna.martinsson@norrkoping.se

Vad kan man göra hemma?

Om skolan och fritidshemmet tillsammans med barnets/elevens hem tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen. Prata med ditt barn om mobbing. Är något barn utsatt? Är någon ensam? Ta kontakt med skolan om ditt barn berättar om trakasserier och mobbing. Vi måste alla hjälpas åt att skapa en skola där alla trivs och har det bra.

